

Ključna sporočila o prostovoljstvu

Namenjeno političnim odločevalcem

SEPTEMBER 2020

Ana Maria Oliveira (Strokovna sodelavka za izobraževanje in ocenjevanje, CIEDEL)
Valérie Léon (Strokovna sodelavka za raziskovanje, izobraževanje in ocenjevanje, URD)

Kazalo vsebine

Uvod	4
Ključna sporočila za odločevalce na področju prostovoljstva.....	5
1/ Princip mednarodnega prostovoljstva je angažma, ki stremi k drugačnim oblikam lokalnega delovanja in solidarnosti.....	5
2/ Delo v tandemu je bistvena dodana vrednost prostovoljskih programov, ker pomoč nacionalnim prostovoljcem podpira delovanje v korist odpornosti prebivalstva	5
3./ Princip mednarodnega prostovoljstva vzpodbuja iskanje skupnih	6
perspektiv in rešitev za prihodnost	6
4./ Evropsko in nacionalno prostovoljstvo, orodje za preprečevanje, obvladovanje odziva na humanitarne krize in krepitev odpornosti ogroženega dela populacije	6

Glavni namen projekta AVENIR (Action des Volontaires Européens et Nationaux Investis pour la Résilience - Delovanje evropskih in nacionalnih prostovoljcev na področju odpornosti) je krepitev nacionalne in mednarodne prostovoljske politike. Izpostavlja dodano vrednost vključenosti nacionalnih in mednarodnih prostovoljcev v kontekst kriznih razmer in nesreč ter podporo lokalnim skupnostim na področju preprečevanja, upravljanja tveganj in odpornosti.

Z namenom kapitalizacije izkušenj sta organizaciji CIEDEL in URD izvedli delavnice na temo kapitalizacije januarja in februarja 2020 v treh državah, kjer se je odvijal projekt AVENIR (Gvineji, Togu in Senegal). Delavnice so bile organizirane znotraj Espace volontariats in gostujočih organizacij. Udeležili so se jih nacionalni in evropski prostovoljci, tako kot tudi nekateri za prostovoljce odgovorni predstavniki gostujočih organizacij. Glavni namen srečanja je bilo deljenje prostovoljskih izkušenj in razprava o vključenosti prostovoljcev v posameznih organizacijah.

Delavnica za predstavitev glavnih rezultatov kapitalizacije se je odvila 28. julija 2020 preko videokonference. Sledila je debata predstavnikov France Volontaires, ki je hkrati upoštevala kontekste v posameznih državah kot tudi že obstoječe prostovoljske politike in omogočila priti do ključnih strateških spoznanj v sklopu vključevanja in napotitve nacionalnih in evropskih prostovoljcev na projekte na temo odpornosti. Izmenjava mnenj je vodila v oblikovanje ključnih sporočil, namenjenih političnemu odločevalcem, z namenom izboljšave in vzpodbujanja uvajanja prostovoljcev v projekte na temo odpornosti.

Pričujoči dokument povzema ključna sporočila, ki bodo lahko služila organizaciji France Volontaires kot osnova za kasnejšo izdelavo zbranih argumentov za evropske in vzhodnoafriške politične odločevalce. Potrebno je upoštevati sledeče omejitve:

- Predlagana osnova za utrditev zagovorništva v prihodnosti, ki izhaja iz kapitalizacije izkušenj prostovoljcev projekta AVENIR, ne prikazuje celotne slike potencialnih izzivov in tveganj, povezanih s prostovoljskimi programi. Spodaj predlagana sporočila niso izčrpana. V prihodnosti bo organizacija France Volontaires morala ideje podrobneje razviti v luči boljšega strokovnega znanja o javnih prostovoljskih politikah.
- Pred seznanitvijo s temo političnih odločevalcev, je pomembno oblikovanje splošnega cilja zagovorništva, za boljšo integracijo in prilagoditev sporočil glede na ciljno publiko (lokalne in državne institucije, partnerske organizacije ect).
- Kar se tiče vrednotenja prostovoljstva v humanitarnem sektorju, je potrebna posebna komunikacijska strategija, ker so se humanitarni akterji odvadili prostovoljstva kot načina dela (opažen upad od leta 1990) in dajejo prednost pri iskanju zaposlenih poklicem s strokovno izobrazbo.
- Na primer, različna sporočila bi se lahko razvila v zvezi z razpoložljivostjo in vključevanjem mladih na področju preprečevanja kriz in nesreč ter krepitev odpornosti prebivalstva.

Vprašanja, ki so strukturirala našo izmenjavo mnenj med srečanjem, namenjenim obdelavi rezultatov in posvetu 28. julija, so sledeča:

- Katere lekcije lahko pripomorejo k prostovoljski politiki?
- Kako zastaviti ključna vprašanja odločevalcem?
- Kako oceniti dodatno vednost (plus value) mednarodnega prostovoljskega projekta?

¹ Beseda »avenir« sicer pomeni »prihodnost« (op. prevajalke)

² CIEDEL (Centre International d'Études pour le Développement Local) ali Mednarodni študijski center za lokalni razvoj

³ Group URD (Urgence-Réhabilitation-Développement) ali »Skupina za nujnost, rehabilitacijo in razvoj«

1/ Princip mednarodnega prostovoljstva je angažma, ki stremi k drugačnim oblikam lokalnega delovanja in solidarnosti

1.1./ Prostovoljstvo ostaja zaznamovano z močno noto solidarnostne angažiranosti. Ne bi se ga smelo smatrati kot prekarno obliko dela, temveč kot način pridobivanja novih izkušenj in lažje zaposljivosti.

1.2./ Finančna podpora, namenjena mednarodnim prostovoljskim programom, mora stremeti k ustvarjanju primernih pogojev za dinamiko, ki združuje sodelovanje in medkulturno podporo. V prizadevanju za pravičnost morajo biti sredstva za izvajanje aktivnosti (prevoz, finančna podpora med misijo) prostovoljcem dodeljena enakovredno, ne glede na njihovo nacionalnost.

2/ Delo v tandemu je bistvena dodana vrednost prostovoljskih programov, ker pomoč nacionalnim prostovoljcem podpira delovanje v korist odpornosti prebivalstva

Okrepitev vzajemnih kompetenc (med evropskimi in nacionalnimi prostovoljci) lahko na dolgi rok okrepi dinamiko odpornosti v državi, kjer se odvija projekt.

Več nacionalnih prostovoljcev je potrdilo, da jih je njihova učna izkušnja v sklopu programa AVENIR vzpodbudila k nadaljnemu sodelovanju v humanitarnem sektorju ali v okviru civilne družbe v njihovi državi. Na podlagi pridobljenih izkušenj, prostovoljski programi spodbujajo mlade prostovoljce k vključitvi v lokalne dejavnosti. Kot na primer iniciative, ki vzpodbujajo mir in sožitje v Afriki. Prav tako se pri njihovem delovanju vrednoti in podpira gostujoče organizacije.

N.B: Partnerstvo med France Volontaires in in nacionalnimi prostovoljskimi agencijami v Togu, in Gvineji bo omogočilo razumeti željo po vključenosti nacionalnih prostovoljcev v projekt AVENIR.

2.1/ Za kar najboljše vrednotenje dela znotraj mednarodnih tandemov je potreben čas. Predvsem, kar se tiče razvoja odnosov, ki temeljijo na medsebojnem razumevanju in vzajemnem zaupanju.

2.2./ Tandemsko delo omogoča lažje izvajanje participatornih pristopov v posamezni skupnosti, kar pomeni v sodelovanju s skupnostjo. Prisotnost »nacionalnega« dela tandema predstavlja bistveno prednost pri dobrem razumevanju konteksta in poznavanju kulturno jezikovnega kodeksa. Tako si tandem deli druge kompetence (denimo izvajanje projekta).

Skupnosti se tako počutijo cenjene, saj se prostovoljci sami prihajajo učiti ter jim na podlagi lokalnega znanja predlagajo rešitve.

2.3/ Da bi se primerno odzvali navdušenju mladih z juga nad sodelovanjem in ustregli zahtevam partnerskih držav, je finančna podpora nacionalnih prostovoljcev nujna in mora biti zagotovljena z EU sredstvi.

3./ Princip mednarodnega prostovoljstva vzpodbuja iskanje skupnih perspektiv in rešitev za prihodnost

3.1./ Kar se tiče razvojne problematike in prilagoditve na klimatske spremembe, je delo v tandemu izredno smiselno, saj podpira izmenjavo znanj glede globalnih in sistemskih izzivov, ki se tičejo vseh držav.

3.2./ V sektorju humanitarne pomoči bi morali prostovoljcem pomagati pri določenih tehničnih strokovnih znanjih za kvaliteten potek projekta ali pa bi jih tekom njihove misije morali spremljati bolj izkušeni prostovoljci ali strokovnjaki na posameznem področju. Posebna previdnost je potrebna pri spremljanju varnostnih razmer pred pošiljanjem prostovoljcev na posamezno območje.

3.3./ Mednarodni prostovoljski programi bi lahko sledili logiki navzkrižne mobilnosti, kar pomeni, da bi tuji prostovoljci izvajali solidarnostne programe v Evropi ter obratno. Te izmenjave bi pomagale odkriti in okrepiti kompetence sodelujočih prostovoljcev, hkrati pa bi zagotavljale bogatejši medkulturni pogled na solidarnostne akcije v Evropi.

3.4./ Zaradi možnosti ponavljajočih se in sistemskih kriz v prihodnosti, globalno (lokalno in mednarodno) prostovoljstvo nudi vzvod za ukrepanje. Zato je izrednega pomena, da je prebivalstvo pripravljeno na soočanje s posledicami in da imamo mlade, ki so pripravljeni sodelovati pri izhodu iz krize.

Državne oblasti bi tako morale bolj ceniti in priznavati pomen nacionalnega prostovoljstva.

4./ Evropsko in nacionalno prostovoljstvo, orodje za preprečevanje, obvladovanje odziva na humanitarne krize in krepitev odpornosti ogroženega dela populacije

4.1./ Glede na ponavljajoče se in nepričakovane krize, je humanitarno prostovoljstvo velika prednost pri preprečevanju in obvladovanju odziva na humanitarne krize. Z življenjem v skupnosti ima prostovoljec ključno vlogo pri prepoznavanju potreb in upravičencev ter pri usmerjanju zunanjih akterjev.

4.2./ Humanitarno prostovoljstvo se mora odzvati na specifične potrebe posamezne skupnosti v primeru naravne katastrofe, epidemije ali nestabilnega geopolitičnega konteksta. To zahteva specifične kompetence. Sodelovanje nacionalnih in mednarodnih prostovoljcev v obliki tandema je pomembno orodje pri vzpostavitvi učinkovite pomoči na terenu.